Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L, Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețul inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colonă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 224. Brașovŭ, Lunĭ, Marțĭ 11 (23) Octomvrie 1888.

Brașovŭ, 10 Octomvrie v.

Cutezarea Kulturegyletului a trecutŭ orĭ-ce margine.

Nu e destulŭ, că organele guvernului, punĕndu-se în fruntea acestei reuniunĭ de maghiarisare, uneltescŭ cu învoirea și cu sprijinulŭ guvernului în contra esistenței naționale a Nemaghiarilorŭ;

nu e destulŭ că li s'a impusŭ unorŭ comitate românescĭ, unde dușmanii noștri au ajunsŭ a-le conduce, dare pentru promovarea tristelorŭ tendințe ale Kulturegyletului;

nu e destulŭ că s'au găsitŭ comune orășenescĭ, conduse de contrarii naționalităților, carĭ din prisosulŭ dărilorŭ sĕrmanei poporațiunĭ sĕ verse sume de banĭ în saculŭ fără fundŭ alŭ acestei reuniunĭ agitatóre;

nu e destulŭ că prin lădițe așeḑate în locurĭ publice se stórce pentru Kulturegyletŭ banulŭ trecĕtorului prin felŭ de felŭ de tertipurĭ;

nu'i ajungŭ în fine acestei reuniunĭ cu patentă patriotică tóte mĕsurile câte le-a născocitŭ pentru ajungerea scopurilorŭ sale dușmane naționalitățilorŭ nemaghiare:

cutezarea Kulturegyletului a mersŭ până a împărți prin organele guvernului liste de colectare în favorulŭ fondului sĕu prin ținuturĭ și comune românescĭ, ba au cutezatŭ agenții acestei reuniunĭ sĕ profaneze pragulŭ caselorŭ românescĭ, călcândŭ peste elŭ ca sĕ céră banĭ pentru Kulturegylet!

Dér îndrăsnéla acésta ți se 'nfățișéză cu atâtŭ mai monstruósă, cu câtŭ chiar o comună orășenéscă ca Pojunulŭ, pe alŭ cărei sprijinŭ contau Kulturegyletiștii, a avutŭ curagiulŭ sĕ le spună verde 'n față, că deși reuniunea lorŭ pórtă firma culturei comune, nu urmăresce însĕ înaintarea nobilelorŭ scopurĭ ale culturei și prin urmare nu e vrednică de sprijinulŭ sĕu.

Și când ne gândimŭ, că acéstă reuniune de maghiarisare a luatŭ la ochiu în prima liniă naționalitatea românéscă, ne cuprinde cu dreptŭ cuvêntŭ indignațiunea de atâta îndrăsnélă, de a cere Românului banĭ, cu carĭ sĕ făuréscă armele destinate a ucide viéța națională românéscă.

Credut-au óre patrioții Kulturegyletiștĭ, că Românulŭ e atâtŭ de nemernicŭ, încâtŭ sĕ se facă călăulŭ naționalității sale?

Rĕspunsulŭ, ce li-l'au datŭ o vrednică Româncă din Bihorŭ, le-a spulberatŭ și acéstă ilusiune. Turburată și scandalisată, a rĕspunsŭ agentului kulturegyletistŭ: „Cugetulŭ că am contribuitŭ pentru astfelŭ de scopurĭ m'ar face sĕ nu mai am nicĭ unŭ momentŭ de liniște; *mai bine mĭ- așĭ tăia degetele, decâtŭ sĕ facŭ unŭ lucru ca acesta!*“

Așa rĕspunde Românulŭ neaoșŭ și Românca neaoșe, când dușmanulŭ le cere sĕ facă uneltele lui în contra neamului românescŭ. Așa au rĕspunsŭ totdéuna în tóte vécurile, preferindŭ rușinei ciungărirea și chiar mórtea.

Ținé-va sémă Kulturegyletulŭ de lecțiunile ce le primesce? Veni'șĭ-va în fire și lumina-se-va după atâtea amarĭ decepțiunĭ?

Nu credemŭ, căcĭ de multŭ nu mai judecă cu capulŭ. Nu credemŭ, căcĭ guvernulŭ și organele sale agită și uneltescŭ împreună cu elŭ. Ear foile kulturegyletiste strigă turbate și insultă chiar pe cei carĭ nu se facŭ uneltele reuniunei de maghiarisare.

Era cu putință decĭ sĕ scape și Românca din Bihorŭ neatinsă de mânia kulturegyletistă? Nu, au numit'o „monstru vrednicŭ de purtatŭ la tĕrgurĭ!“

Cultură kulturegyletistă!

Dér unŭ lucru sĕ-lŭ sciă pionerii culturei kulturegyletiste:

Câtă vreme vomŭ trece dreptŭ „monstri“ în ochii dușmanilorŭ noștri, putemŭ fi sigurĭ de stima și respectulŭ neamurilorŭ culte; dér din ḑiua în care ne vomŭ face *vrednicĭ* de laudele dușmanilorŭ, findcă ne-amŭ făcutŭ uneltele lorŭ, în contra chiar a neamului nostru, vomŭ fi unŭ poporŭ înmormêntatŭ de viu, vrednicŭ de a fi datŭ uitărei pentru vecĭ.

De aceea mai bine „monstri“ dér Românĭ vrednicĭ, decâtŭ îngerĭ cu cultură kulturegyletistă.

Bugetulŭ Ungariei.

După proiectulŭ de bugetŭ pe anulŭ 1889, ce l'a presentatŭ în dieta unguréscă ministrulŭ de finance Tisza, cheltuelile totale suntŭ preliminate cu 354·57 milióne fl., adecă *cu 94 milióne mai marĭ ca în anulŭ trecutŭ*. Veniturile totale suntŭ preliminate cu 347·25 milióne fl., adecă cu 14·61 milióne mai marĭ ca în anulŭ trecutŭ. Deficitulŭ, care în legea financiară pentru anulŭ 1888 e preliminatŭ cu 12·44 milióne fl., pentru anulŭ viitorŭ cu 7·32 milióne, decĭ ar fi cu 5·12 milióne fl. mai micŭ, décă socotéla va fi corectă, nu ca în anii trecuțĭ, în carĭ deficitulŭ adevĕratŭ se ascundea.

Deși acestŭ bugetŭ e mai favorabilŭ, totușĭ îșĭ are și elŭ părțile sale umbróse. Ministrulŭ de finanțe a fostŭ pusŭ în posițiune, mai numai prin dările cele nouĕ, ca sĕ prelimineze veniturile cu 14.6 milióne mai multŭ, și cu tóte acestea deficitulŭ a scăḑutŭ numai cu 5·12 milióne. Acéstă scădere stă într'unŭ raportŭ fórte nefavorabilŭ față cu încordarea puterei contribuabililor. Cheltuelile érășĭ s'au sporitŭ în modŭ însemnatŭ și totŭ înarmările militare suntŭ causa principală a sporirei cheltuelilorŭ, precum și urcarea dobênḑilorŭ (cu 2·08 milióne) pentru datoria statului. Aceste cheltuelĭ în plus au absorbitŭ o mare parte din nouĕle venturĭ. Dér sciutŭ e, că nicĭ darea de spirtŭ, nicĭ scumpirea tutunului n'au adusŭ atâta venitŭ câtŭ se credea; dela tutunŭ, de esemplu, se spera sĕ intre multe milióne, pe când abia au intratŭ 0·9 milióne, adecă nicĭ unŭ milionŭ. De aci vine, că cu tótă sporirea dărilorŭ, deficitulŭ încă totŭ e de 7·32 milióne; ér la acestŭ deficitŭ socotindu-se trebuință de vr'o 13 milióne pentru ștergerea datoriei, deficitulŭ e de peste 20 milióne, care nu se potŭ acoperi din veniturĭ. Prin urmare nu póte fi vorba de unŭ bugetŭ favorabilŭ.

Nouă împărțire a Europei.

Laveley, renumitulŭ profesorŭ universitarŭ și scriitorŭ din Belgia, publică ḑilele acestea unŭ interesantŭ articulŭ în colóneele ḑiarului. „New-York Herald“. Eruditulŭ profesorŭ e de părere, că unŭ rĕsboiu europénŭ e inevitabilŭ și crede că din acestŭ rĕsboiu Germania are sĕ iésă învingĕtóre. Interesante suntŭ mai vîrtosŭ preḑicerile ce le face elŭ despre modulŭ cum are sĕ se împartă Europa în urma acestui rĕsboiu. Astfelŭ, Laveley

---

FOILETONULŬ „GAZETEI TRANSILVANIEI.“

(7)

NIȚĂ DRAGĂ.

Schiță din viéța unui muncitorŭ.

„Și nu te-ai lovitŭ taică?“ grăi Chiva.

„Nu“, făcŭ sĕmnŭ din capŭ Niță.

„Nu i-s'a întêmplatŭ nimica“, grăi Păuna cu rĕutate, ca și cum i-ar fi părĕndŭ rĕu de acésta.

Chiva apoi merse și ea în curte, eși și Niță și Niculae și după câtă-va vreme venirĕ cu toții înapoi.

Stătură o bucată de vreme fără sĕ ḑică cineva vr'o vorba, ér Chiva, fiindŭ ostenită, se puse în asternutulŭ ei și sta acolo, se lupta cu somnulŭ, și nu putea adormi din pricina, că mamă-sa nu mai găta vorba cu Marina.

Leica Păuna se cam ferea de Chiva, deși scia și ea, că Marina are sĕ mérgă la Bucurescĭ, căcĭ avea de gândŭ sĕ o tocméscă la unŭ boerŭ ca fată în casă.

„E și bine la Bucurescĭ“, începŭ Păuna.

„E bine la Bucurescĭ, am fostŭ și eu odată cu sócră-mea pe când făcea negoțŭ cu portocale, cŭ lămâi, cu ardei și cu pătlăgele vinete... Am căpĕtatŭ o scrisóre dela soru-ta“, grăi Păuna, „și mi-a trimisŭ patru galbenĭ; ți-i face și tu ceva haine șĭ-apoi ne-om socoti. Trebue sĕ mergĭ la Bucurescĭ, căcĭ aicĭ nu mai suntŭ câștigurĭ.“

Chiva încă auḑea aceste vorbe; era supĕrată, dér nu ḑicea nimicŭ. Nu-i venea însĕ la socotélă, ca și soru-sa cea mică sĕ plece, sĕ se bage slujnică, căcĭ orĭ cum ar fi nĕcazurile, totŭ e rușine lucrulŭ acesta. E destulŭ că a mersŭ Linca. Ii era amărîtŭ sufletulŭ și cu tóte acestea nu'i spuse nimicŭ nicĭ tată-sĕu nicĭ soru-sii celei măritate. Dér în cele din urmă chiar sĕ le fi spusŭ, ce putea face cineva décă Marina și mamă-sa erau hotărîte pentru lucrulŭ acesta.

„Când sĕ plecŭ, maică?“ întrebă Marina cam rarŭ, așa că se părea ca cum ar vrea sĕ mai îndelungéscă cu plecarea.

„Ne-omŭ socoti“ grăi Păuna veselă.

Era veselă Păuna ca o vrabiă când primăvéra se află într'unŭ cuibŭ de rĕndunică. Ea avea patru galbenĭ ce'i trimesese fiĭ-sa Linca din Bucurescĭ și se cugeta sĕ facă câte ceva pentru Marina, dér cu deosebire se cugeta sĕ o îmbrace nemțesce. Cămășĭ avea, avea și câteva sucne, se gândia sĕ mai cumpere ceva stambă, sĕ-le dea la o croitoréșă și sĕ'i facă douĕ rochii nemțescĭ. In sufletulŭ ei vedea cum Marina va aduna gălbiorĭ, cum apoi după o bucată de vreme îi va trimite și ei, cum se va întórce acasă și cum se va mărita póte după unŭ negustorŭ, și nu 'șĭ putea închipui altfelŭ, decâtŭ ca fata negrețitŭ sĕ plece; aștepta numai unŭ rĕspunsŭ dela Linca cŭ i-a găsitŭ stăpânŭ.

„Apoi maică“, începŭ Marina, „nu ar trebui sĕ'mĭ mai cumpĕrŭ câte ceva, uite că așŭ avea lipsă de unele lucrurĭ?“

„Cum nu, draga maichii? Cum pĕcatele nu? M'am gânditŭ eu. Am sĕ te îmbracŭ cocónă, căcĭ la Bucurescĭ așa se cuvine, pentru că tu nu te ducĭ ca slujnică, nu, Dómne feresce!“ ḑice Păuna cu încredere. „Tu mergĭ într'o casă de boerŭ, ca dómnă peste celelalte slujnicĭ.“

Chiva adormise, ér din tindă se auḑia Niță tușindŭ, și tusea lui grea te făcea sĕ credĭ, că mai mulțĭ ómenĭ tușescŭ de-odată. Afară șuera vêntulŭ și isbea strașinile căsciórei, care se clătina de credeai că acum acum cum se surpa.

Se audi o șuerătură ceva mai cu putere, se audi apoi unŭ pocnetŭ, stoborulŭ, nenemai putêndu-se ținea în luptă, căḑu la pămêntŭ.

„Stoborŭ, fire-ai fi fostŭ alŭ dracului, stoborŭ!“ grăi Păuna și se uită pe ferestră. „S'a dusŭ!“, ḑise ea dândŭ din mână, „acam trebue sĕ'lŭ facemŭ.“

Marina se ridică, se uită și ea pe ferestră, se întórse apoi și începŭ sĕ se desbrace. Era cuprinsă de gândurile, ce i-le pricinuia plecarea și-i venea cu atâtŭ mai greu, cu câtŭ scia că nu mai are sĕ stea multă vreme. Séra când e întunerecŭ și când vêntulŭ urlă și isbesce furiosŭ cóstele caselorŭ subrede, omulŭ e cuprinsŭ de gândurĭ mai bănuitóre și astfelŭ Marina copleșită de felŭ de felŭ de idei, care i-le pricinuia plecarea, nu putea adormi.

Păuna suflă în lumina de sĕu, ce ardea strâmbŭ

e de convingerea, că învingĕtórea Germaniă în urma acestui rĕsboiu va reda Finlanda Svediei, va anexa ținuturile baltice ale Rusiei și va restitui regatulŭ vechei Polonie, punĕndu-i-se ca rege unŭ archiduce austriacŭ. România ar căpĕta Basarabia, în timpŭ ce părțile nordice ale Franciei s'arŭ anexa la Belgia. Italia ar redobêndi Nizza și Savoia, ér ca rebonificare pentru timpulŭ câtŭ a fostŭ lipsită de aceste provincii, ar primi Tunisulŭ, eventualŭ chiar și Tripolisulŭ.

Metodŭ de propagandă ruteană.

Cetimŭ în „Revista Politică" dela 3 (15) Octomvre:

Corespondentulŭ nostru din Cernăuțĭ ne scrie: „O femeiă din marginea suburbiului Roșa vine la unŭ preotŭ din apropiere și-lŭ avorbesce rusesce. Preotulŭ, judecându-o după portŭ, îi rĕspunde românesce, dér replica urmézá totŭ în limba ruteană. Atuncĭ se scólă unŭ studentŭ de teologie, care pănă la momentulŭ acela fuse martorŭ mutualŭ la acéstă nostimă conversațiă, și dice: „d'apoi bine, lelițâ! suntŭ și eu din Roșa și te sciu, căcĭ mĭ-ai fostŭ vecină. Atuncĭ nicĭ nu sciai rusesce, cum se face că ai deprins'o așa de iute, și cum de țĭ-ai uitatŭ limba cu care te-ai născutŭ?" — „Sĕ trăescĭ domnișorule, décă mĕ cunoscĭ și nu-țĭ este rușine sĕ stai cu mine de vorbă, apoi ți-oi spune dreptatea: Vêndusem odată lapte la un domn din Cernăuțĭ; ajunsă la dênsul acasă, el mĭ-a ținut o cazaniă frumósă și mĭ-a dişŭ, că numai acela póte sĕ aibă parte de raiu și de împĕrăția cerului, care vorbesce în cara sa limba lui Dumnedeu, adecă limba rusésca. Éră cine vorbesce limba țigănéscă séu moldovenéscă, acela va sta afară la pórta raiului ca cânii și Dumnedeu s'a feri de a-lŭ lăsa în raiu, cum ne ferimŭ noi astădĭ de-a lăsa pe țiganĭ în ogrădile nóstre!.. De atuncĭ mĕ feresc ŭ a vorbi în limba părințilorŭ mei, și soțulŭ meu și copii mei. Totŭ așa face și o vecină de-ale mele!"

Vedĭ! astfelŭ rĕspândescŭ rușii limba lorŭ!.. Și ómenii noștri îi credŭ pe cuvêntŭ și-i ascultă și facŭ totŭ ce-i învéță căcĭ pănă acuma nime nu lĭ-a deschisŭ ochii sĕ le arete lumina adevĕrului!

SCIRILE DILEI.

Cetimŭ în „Ellenzek": „Vicespanulŭ din comitatulŭ Bihorului a împărțitŭ dilele acestea *liste de colectare în favorulŭ „Kulturegylet"-ului.* O dómnă română din ținutulŭ Belului (Beel), care ostenesce în causa colectărei cu zelŭ vrednicŭ de laudă, a făcutŭ încercare și la o familiă de domnŭ de confesiunea gr. or. unde domnișóra de casă, care este cunoscută ca una, care nu póte suferi pe Maghiarĭ, a întêmpinat'o cu cea mai mare tulburare și scandalisare când 'i s'a cerutŭ sĕ subsrie ceva pentru „Kulturegylet?" Ea a respins'o dicêndŭ, că „cugetulŭ că ea a contribuitŭ pentru astfelŭ de scopurĭ, o-ar face sĕ nu mai aibă nicĭ unŭ momentŭ de liniște; *mai bine și-ar tăia degetele*, decâtŭ sĕ facă unŭ lucru ca acesta. I-se face rĕu chiar și atuncĭ când nu aude mai multŭ, decâtŭ cuvêntulŭ: maghiarŭ" etc.

De ce nu ne spune fóia Kossuthistă numele acelei „Românce vrednice de laudă", care ostenesce cu zelŭ colectândŭ pentru Kulturegylet?

*
* *

In adunarea comitetului comitatensŭ din comitatulŭ Cojocnei s'a hotărîtŭ sĕ se intenteze 66 de cercetărĭ disciplinare contra a 66 învĕțătorĭ și primării comunale din causă că n'ar fi făcutŭ corectŭ și punctuosŭ statisticele scolare.

Cu a cui autorisațiune?

*
* *

Sub titlulŭ *„Niksz deutsch"* scrie „Ellenzek" în numĕrulŭ sĕu mai nou, că Direcțiunea Societățeĭ căĭi ferate din Oradea mare a primitŭ din partea ministrului unguresc ŭ de comunicațiune unŭ rĕspunsŭ dăscălitorŭ. Lucrulŭ stă așa: Direcțiunea numitei societățĭ s'a obicĭnuitŭ a-șĭ ținé ședințele sale când la Viena, când la Budapesta. De astă-dată ar fi urmatŭ sĕ-șĭ ţină ședința în Viena, dér ministrulŭ Baross a declaratŭ hotărîtŭ, că nu dă voiă unei societățĭ unguresci sĕ-șĭ țină ședințele sale în Viena. Societatea de repețite orĭ a recuratŭ contra acésta, cerêndŭ sĕ-șĭ pótă ţiné și în Viena ședințele sale pe basa, că o parte din membrii direcțiunei locuescŭ în Viena, dér ministrulŭ a opritŭ chiar și pe cale telegrafică ţinerea ședințelorŭ în Viena.

Grozavŭ lucru!

*
* *

Generalulŭ Mihailŭ cav. de *Trapșa*, comandantulŭ brigadeĭ 11 de artileriă, e transferatŭ la brigada 3 de artileriă. Colonelulŭ Carolŭ *Soos de Bodok*, comandantulŭ regim. 2 de infanteriă a trecutŭ în pensiune, primindŭ ordinulŭ Corónei de ferŭ cl. III. fără taxă.

*
* *

In stagiunea de éstŭ timpŭ a teatrului naționalŭ din *Bucurescĭ* se va representa o tragediă în versurĭ *„Virgiliu"*, datorită peneĭ măestre a d-lui Alexandri.

Congresulŭ naționalŭ bisericescŭ.

(Urmare.)

Ședința a V-a, 3/15 Octomvre.

Presidiulŭ presentéză: *a)* credențio-nalele deputațilorŭ Teodorŭ Popŭ și Georgiu Popovicĭ; *b)* cererea dep. P. Piposŭ a se verifica deputatulŭ I. Slavicĭ și în lipsa credențiunalului și a'i se acorda concediu pe întrégа durată a sesiunei, fiindŭ deputatulŭ I. Slavicĭ în închisóre la Vațŭ.

V. Mangra face următórea propunere:

Considerândŭ, că § 32 din statutulŭ organicŭ nu prescrie, cine póte fi alegibilŭ din statutul preoțesc ca membru în scaunulŭ protopresbiteralŭ, considerândŭ, că statulŭ organicŭ nu preciséză, décă membrii scaunului aleșĭ odată prin sinodulŭ protopresbiteralŭ au sĕ fiă și întărițĭ din partea episcopului diecesanŭ, deasemenea mai considerândŭ, că § 57 din stat. org. nu cuprinde disposițiunĭ analóge § 19 alŭ statutului organicŭ în privința impedimentelor de consangenitate și afinitate pentru membrii comitetului protopresbiteralŭ;

considerândŭ, că în aplicare aceștĭ §§-ĭ se interpretéză în diferite modurĭ, după vederile singuratelorŭ consistorie eparchiale; în fine

considerândŭ, că de a interpreta §§-ii stat. org. cu înțelesŭ dubiosŭ compete congresului: Măritulŭ congresŭ sĕ însărcineze comisiunea organisatóre cu compunerea unui proiectŭ de conclusŭ, care sĕ cuprindă interpretarea corectă a §§ 32 și 57 din stat. org.

Luându-se la desbatere raportulŭ generalŭ alŭ consistoriului metropolitanŭ plenarŭ despre activitatea sa dela congresulŭ din 1886 încóce (despre care a referatŭ pentru comisiunea organisatóre C. Rădulescu) cu micĭ escepțiunĭ s'au luatŭ aprópe tóte punctele spre sciință; o desbatere mai întinsă s'a făcutŭ la punctulŭ, care tractéză despre delegațiunea congresuală, esmisă în causa despărțirei de ierarchia sêrbéscă, la care punctŭ comisiunea propune:

Delegațiunea se îndrumă, ca pe viitorŭ, dela proximulŭ congresŭ începênd, la fiăcare congresŭ sĕ aducă pe calea consistoriului metropolitanŭ raportŭ detaiatŭ despre activitatea sa și despre stadiulŭ în care se află singuraticile cause.

Preasânția Sa d-lŭ episcopŭ I. Mețianŭ e de părere, că afacerea despărțirei comunelorŭ mixte sĕ se relege pe viitorŭ în competința dieceselorŭ Aradŭ și Caransebeșŭ, după-cum adecă acelea aparținŭ la una séu alta dintre aceste diecese, căcĭ numai consistoriile cunosc mai bine referințele și dispunŭ de datele necesare la purtarea proceselorŭ. In diécesa Aradului d. e. o comună a și purtatŭ deja procesulŭ de despărțire, care e terminatŭ și încă cu resultatŭ mulțămitorŭ pentru noi, ce se póte privi de unŭ casŭ de precedență favorabilŭ, și încâtŭ scie, atâtŭ în diecesa Caransebeșului, cât și în diecesa Aradului mai suntŭ câte 2 comune, carĭ au intentatŭ procesulŭ de despărțire, și decurgŭ în cea mai bună ordine, pentru aceea e de părere, ca activitatea acestei delegațiunĭ sĕ se sisteze.

I. Lenger, consideră instituirea acestei delegațiunĭ de o însĕmnătate cu mult mare decâtŭ ca aceea sĕ se delăture numai așa per incidens, și nu e doveditŭ prin nimicŭ, că comisiunea a devenitŭ de prisosŭ séu nepractică, pentru aceea d-sa încă e de părere, ca delegațiunea sĕ se îndrumeze a veni cu unŭ raportŭ detaiatŭ despre activitatea sa prin organulŭ nostru competentŭ administrativŭ, resp. susține propunerea comisiunei.

Dr. I. Gallŭ arată, că în trecutŭ, pănă când erau cestiunĭ de principiu de regulat a fostŭ bine, că s'a concentrat tótă lucrarea așa dicêndŭ într'o mână, astădĭ e vorba de esecutarea lucrului și pentru acéstă delegațiunea s'a aflatŭ de nepractică, căcĭ vedemŭ că la tóte sesiunile ne vine cu câte unŭ raportŭ abia de câteva rêndurĭ, cu nimicŭ promovând afacerea. Pentru aceea d-sa e de părere, ca acestŭ punctŭ sĕ se predea unei comisiunĭ speciale de 9 membri, care încă în sesiunea acésta sĕ ne vină cu propunerĭ în acestŭ obiectŭ.

V. Hamsea află, că cestiunea e de interesŭ generalŭ, pentru-că privesce pe 50 de mii de suflete, și astfelŭ trebue sĕ se reguleze prin congresŭ, astfelŭ congresulŭ a și relegatŭ deja acéstă afacere în competența sinódelorŭ eparchiale prin conclusulŭ séu de sub nr. 173 din an. 1886.

N. Popea încă află, că cestiunea cade în competența congresului, căcĭ e de unŭ interesŭ naționalŭ, și pentru ceea susține propunerea comisiunei.

I. Deseanu susține, că ar fi fórte greu sĕ se designeze prin congresŭ, carĭ comune, la care eparchiă aparținŭ și astfelŭ sprijinesce propunerea Preas. Sale d-lui episcopŭ I. Mețianŭ, ce nu se altereazǎ prin propunerea dep. D. I. Gall.

Punnêdu-se la votŭ propunerile făcute, se primesce propunerea deputatului Dr. I. Gall, avêndŭ a se alege comisiunea încă în ședința de astădĭ.

Celel'alte puncte din raportulŭ consistorialŭ, cu puține modificărĭ, s'au luatŭ spre sciință, ér față cu membrii rĕposațĭ ai consistoriului metropolitanŭ N. Andrievicĭ, Iacobŭ Bologa și Dr. N.

---

așędată într'o ulcică verde de pămêntŭ și merse sĕ se culce.

Atâtŭ ea, câtŭ și fiă-sa, se așędară în așternuturile lorŭ, dér leica Păuna băgă de sémă, că muculŭ luminei nu s'a stinsŭ și o nĕcăjea acestŭ lucru, de aceea se ridică și'lŭ stinse.

„Suflă vêntulŭ prin ferestri", grăi scuturândŭ din umerĭ și se așędă lângă fiă-sa Marina.

Multŭ mai vorbiră împreună Păuna și Marina, pănă când totŭ mai rarŭ începeau vorba,în tocmai ca cântecулŭ unui omŭ ce se depărtéză, totŭ astfelŭ și graiulŭ se audia mai depărtatŭ, pănă ce amuțĭ cu totulŭ.

VI.

Era mare învălmășala la casa lui Niță.

Leica Păuna însĕ și fiă-sa Marina se totŭ învêrteau în drépta și în stânga, așa că se vedea că suntŭ cuprinse de gândurĭ și de grijĭ. Ele lăsară ca sĕ plece toțĭ și rĕmaseră singure cu băiatulŭ celŭ micŭ, cu Niculae, și astfelŭ începură sĕ se sfătuiască între ele despre lucrurile ce arŭ fi de cumpĕratŭ pentru plecare.

Erau ca amețite, căcĭ aveau patru galbinĭ și atâta nu mai avuseră în mână de când suntŭ ele. Legaseră banii într'o cârpă, și cârpa aceea o legară într'alta, așa eran de îngrijate ca nu cumva sĕ se pérdă ceva. Se totŭ pipăia leica Păuna și parcă nicĭ când nu se încredea cu desĕvîrșire, că galbinii suntŭ toțĭ la ființă. I-se părea că a greșitŭ adineaorĭ când îi numĕrase, decĭ deslegă cârpa, numĕră încă odată banii, îi puse pe masă și se uita și ea și fie-sa Marina la ei și le fugeau ochii, atâtŭ de frumoșĭ erau.

Păuna îi plimba prin mânĭ, îi suna încetișorŭ ca se nu sară prea departe, îi risipea pe masă, îi aduna ér în pumnŭ, și era veselă la față. Se cugeta, câtŭ ar fi de bine, décă ar avea o ferdelă și începŭ sĕ zimbéscă.

„Mai întâiu și mai întâiu mergemŭ la zarafŭ", grăi Păuna după ce 'șĭ desfătă din ajunsŭ ochii privindŭ la galbinĭ, „și adecă sĕ schimbămŭ unulŭ sĕ vedemŭ câtŭ căpĕtămŭ pe el, după aceea cumpărămŭ o materiă bună și frumósă și apoi mergemŭ la cusătorésa de lângă biserică, sĕ'țĭ ia mĕsură; mai schimbămŭ unŭ galbinŭ sĕ-țĭ iai nisce păpuceĭ cu tocŭ și cu găurele, nisce ciorapĭ și alte ce ne va mai veni în minte."

Cum diseră așa făcură. Păuna era hotărîtă, hotărîtă era și Marina, și acum nu mai era multŭ de zăbovitŭ.

Marina însĕ cu câtŭ se apropia timpulŭ plecărei, cu atâtŭ mai tristă era. Deșĭ înainte vreme totŭ mereu cânta sĕ plece, acum parcă îi cădea greu lucrulŭ acesta. Era cuprinsă de unŭ felŭ de nemulțămire, și totușĭ nu era altceva de făcutŭ decâtŭ sĕ plece, căcĭ tóte erau puse la cale.

După ce hotărîră ce au sĕ târguiască, plecară în cetate, ér casa rĕmase pustiă.

Diua acésta era o di de totŭ frumósă, și cum sórele dase viĕță împrejurimeĭ întregĭ, n'ai fi sciutŭ ce sĕ facĭ de bucuriă, căcĭ pe nesimțite erai cuprinsŭ de o voiă bună și de unŭ neastêmpĕrŭ, și nu te mai săturai uitându-te prin grădinĭ, ai cărorŭ pomĭ erau parcă poleițĭ cu aurŭ.

Vêntulŭ de primăvéră îșĭ făcea mendrele sale șuerândŭ în depărtare și atingêndŭ strașinele, elŭ da naștere unui sunetŭ înțăgłatŭ. Pórta se isbea într'una, ér prafulŭ se ridica vêrtejŭ oblu în susŭ ca fumulŭ dela jertfa lui Abelŭ.

*

Așa după prândŭ pela cincĭ se întorcea Niță Dragă din cetate și venea încetŭ și vorbea cu sine însușĭ. Elŭ se mustra pentru că tăcuse pănă acum, se mustra că nu s'a amestecatŭ în tóte lucrurile, și era amărîtŭ de o zăpăcélă când gândea că are sĕ se împotrivéscă la trebile pe carĭ le pusese la cale nevastă-sa cu Marina. Audise dela Chiva, a datŭ o raită pe la fie-sa cea mare pela Trina și acum apĕsatŭ de povara gândurilorŭ intră în curte. Îșĭ roti ochii în tóte părțile, dór de ar vedea pe Niculae, și astfelŭ după-ce 'șĭ plimbă ochii deajunsŭ rĕmase în mijloculŭ curțiĭ uitându-se în pămêntŭ. Îșĭ scóse funia de după gâtŭ, o aruncă pe prispă și apoi se puse și elŭ lângă ea și rĕmase pe gândurĭ.

Intr'aceea sosi și Niculae băetulŭ; era sgăriatŭ pe față și plângea.

(Va urma).

Popŭ, congresulŭ şĭ-a esprimatŭ condolenţa prin sculare.

Urmândŭ alegerea comisiunii speciale, propuse mai nainte de Dr. Gall, în acea comisiune se alegŭ deputaţii: Crăciunescu, Hamsea, M. Popovicĭ, cav. de Puşcariu, Dr. Ios. Gall, Dr Alexandru Mocioni, V. Babeşŭ şi Bartolomeiu.

Privitorŭ la scrisórea consistoriului metropolitanŭ, prin care se face cunoscutŭ, că ministrulŭ nu a eliberatŭ preoţimea română gr.-orientală dela lucrurile publice, comisiunea organisătóre propune: congresulŭ cu părere de rĕu ia la cunoscinţă hotărîrea ministrului, ér consistoriulŭ metropolitanŭ se îndrumă a înainta afacerea dietei ungare, care chiar în sesiunea actuală se va ocupa cu unŭ proiectŭ de lege în privinţa aşa numitelorŭ robote. La propunerea părintelui metropolitŭ, propunerea comisiunii se primesce fără exprimarea regretului.

Comisiunea organisătóre mai raportézĕ apoi prin raportorulŭ ei P. Nemeşŭ în privinţa rescriptului ministerialŭ despre numirea comunelorŭ în limba maghiară în corespondenţele bisericescĭ cu alte organe publice, şi propune, că deórece între actualele împrejurărĭ, ministrulŭ totŭ nu'şĭ va schimba părerea, consistoriulŭ metropolitanŭ sĕ ia deocamdată dispoziţiunile cele mai convenabile în acéstă privinţă, ér la timpŭ oportunŭ sĕ revină asupra obiectului. Se primesce.

În sfîrşitŭ totŭ comisiunea organisătóre raportézĕ prin raportorulŭ ei Partenie Cosma asupra proiectului de regulamentŭ pentru procedura la alegerea de protopresbiterĭ.

Deórece proiectulŭ din cestiune s'a tipăritŭ şi s'a distribuitŭ între deputaţii congresualĭ, se privesce de cetitŭ şi se primesce dreptŭ basă pentru desbaterea specială.

Trecêndu-se la desbaterea specială a acestui regulamentŭ, titlulŭ şi §-ulŭ 1 se primescŭ fără desbatere. §-ulŭ 2 a produsŭ însĕ o discuţiune mai lungă, la care au participatŭ deputaţii R. Patiţa, P. S. S. părintele metropolitŭ, Stănescu, Desseanu, Lenger, Sorescu, Hamsea şi Dr. Ilar. Puşcariu. Propunerĭ ce se abatŭ dela propunerea comisiunii au făcutŭ numai R. Patiţa; a propusŭ adecă, ca la alegerea de protopresbiterĭ sĕ nu participe şi deputaţĭ aleşĭ, carĭ nu aparţinŭ protopopiatului respectivŭ.

Stănescu îşĭ motivézĕ apoi următórea propunere:

„Deórece „Statutul organicŭ“ tocmai referitorŭ la alegerea de protopresbiterĭ dispune principii generale numai, fără de a precisa şi tóte amĕnuntele, de unde s'a observatŭ şi se observă totŭ mereu că în practică se facŭ dispoziţiunĭ şi divergenţe supĕrăcióse pentru credincioşĭ, aşa de esemplu în cestiunea atinsă de condeputatulŭ Patiţa, dér regulată deja de congresŭ în 1886, — déca adecă cineva neaparţinĕtorŭ de tractulŭ unui protopresbiteratŭ póte sĕu nu fi membru în sinodulŭ protopopescŭ electoralŭ? — Aşa mai cu sémă: cum are sĕ se procédă în casulŭ, unde alesulŭ protopresbiterŭ are sĕ fiă totodată şi parochulŭ alesŭ alŭ unei parochii din centru? — Şi considerândŭ, că tocmai acum este în lucrare unŭ regulamentŭ pentru o asemenea procedură, care déca ar avé menirea sĕ stabilescă unŭ procedeu uniformŭ, care însĕ numai în acelŭ modŭ ar atinge scopulŭ, când de-o parte ar cuprinde tóte conclusele congresului în acéstă materiă, ér de altă parte s'ar ocupa şi de cestiunile pendente; însĕ considerândŭ, că §-ulŭ 2, precum elŭ ni se presentă de comisiune, nicĭ nu cuprinde conclusele deja luate de congresŭ în anii ce mai nainte, nicĭ nu se ocupă cu regularea mai mulţumitóre a dreptului de alegere a parochienilorŭ cu protopopŭ-parochŭ în centru, óre-cumva de după analogia procedurii la alegerea metropolitului-archiepiscopŭ propunŭ: ca pre lângă indigetarea acestorŭ principii de explicare şi executivă, § 2 sĕ se relege comisiunii pentru chibzuire şi prelucrare din nou.“

Punêndu-se propunerile la votŭ, se primesce propunerea comisiunii organisătóre.

Literatură.

Merinde dela şcólă, *sĕu* **învĕţăturĭ pentru poporŭ,** culese din diarulŭ unui scolarŭ de *Dr. Georgiu Popa.* Gherla 1888. Sub titlulŭ acesta a eşitŭ de sub tiparŭ în tipografia „Aurora“ din Gherla unŭ opŭ, care pentru povĕţuirile lui valorose va avé sĕ ocupe unŭ locŭ de frunte în bibliotecele nóstre poporale. D-lŭ autorŭ a avutŭ nimerita ideiă, de a publica prin opulŭ de faţă unŭ diarŭ de şcólă, ce şi-lŭ făcuse ca elevŭ de anulŭ I alŭ şcólei poporale superióre din Câmpenĭ, va sĕ dică pe când era în alŭ 4-lea anŭ de şcólă. In acestŭ diarŭ se cuprindŭ diferite impresiunĭ din copilăriă, atâtŭ din şcólă, câtŭ şi afară de şcólă; o colecţiă bogată de diferite povĕţuirĭ primite dela învĕţătorulŭ sĕu, pe carĭ autorulŭ le-a prelucratŭ şi desvoltatŭ cu multă îngrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la morală, religiune, naţionalitate, igienă, economiă, istoriă etc. etc. se află în acestŭ opŭ, aşa că singurŭ numai câteva din cele 32 capitule, cum ar fi d. es. capitululŭ despre *fumatŭ*, despre *curăţirea trupului* etc. ar fi de ajunsŭ pentru a merita sĕ nu lipsescă din nicĭ o bibliotecă poporală românéscă. Opulŭ cuprinde 289 pag. 8⁰ şi costă 1 fl.

Concentrările şi manevrele armatei române.

Cetimŭ în „Apĕrarea“ din Bucurescĭ:

Concentrările corpului I-iu d'armată s'au terminatŭ.

Reservele armatei permanente au fostŭ concentrate pentru dece dile, ér regimentele de dorobanţĭ au concentratŭ pentru 25 dile contingentele 1884 şi 1885, spre a li se da cea din urmă instrucţiune, urmândŭ a trece treptatŭ în reservă.

Aflămŭ cu plăcere, că cu ocasia acestorŭ concentrărĭ s'a datŭ cea mai mare atenţiune instrucţiei individuale, şi ómenĭ competenţĭ ne-au asiguratŭ, că s'au obţinutŭ resultatele cele mai satisfăcĕtóre.

Contingentele cele mai vechĭ (1880, 1881 şi 1882) din reserva armatei permanente, la 25 Augustŭ, diua de concentrare, s'au presentatŭ la corpurile lorŭ (Regim. 1-iu Linie şi Batal. I-iu Vênătorĭ.)

De îndată li s'a distribuitŭ totŭ equipamentulŭ necesarŭ şi a doua di au începutŭ instrucţia. Este îmbucurătorŭ a se vedea cum soldaţĭ liberaţĭ de 4—5 anĭ, după douĕ dile de instrucţiă nu se mai cunoscea că unŭ timpŭ aşa de îndelungatŭ lipsiseră din casarmă.

După noi, acésta este proba cea mai evidentă, cumcă li se predase cu stăruinţă şi pricepere instrucţia individuală în timpulŭ serviciului de trei anĭ.

Din diua de 26 Augustŭ, corpurile avêndŭ aprópe efectivulŭ de rĕsboiu, au făcutŭ excrciţii asupra scólei de soldatŭ de companiă, de batalionŭ şi diferite eserciţii de luptă.

Esactitatea cu care au rĕspunsŭ la chemare, disciplina şi asiduitatea la instrucţiă a reserviştilorŭ, au fostŭ admirabile.

Acéstă nouă ocasiune ne întăresce în convicţiunea, că reservele suntŭ unŭ elementŭ realŭ şi puternicŭ alŭ armatei nóstre, îndestulŭ de instruitŭ şi la orĭce momentŭ gata pentru mobilisare. Déca spiritulŭ rĕsboinicŭ reside în natura, în sângele poporului nostru, apoi şi spiritulŭ militarŭ vedemŭ că a prinsŭ rădăcinĭ în moravurile lui. Spiritulŭ militarŭ alŭ unei armate este focarulŭ virtuţilorŭ militare; elŭ asigură acele victorii strălucite şi durabile, elŭ face armatele puternice prin ordine şi disciplină.

Reserviştii armatei permanente în diua de trei Septemvre s'au desconcentratŭ pentru a se duce la vetrele lorŭ cu aceeaşĭ linişte cu care s'au presentatŭ la corpurile lorŭ, după ce şĭ-au reamintitŭ întréga instrucţiă necesară infanteristului.

D-nii generalĭ Anghelescu şi Cruţescu, comandanţii corpului de armată şi alŭ divisiei, au rĕmasŭ încântaţĭ în diua inspecţiei de ţinuta, disciplina şi instrucţia reserviştilorŭ armatei permanente.

Sistemulŭ nostru regionalŭ, organisarea depositelorŭ de recrutare, căile de comunicaţiă, depourile de echipamentŭ şi materiale etc. ne oferă mijlócele de a trece dela starea de pace la cea de resbelŭ cu repediciunea de care nu se potŭ făli multe armate din Europa.

Regimentele de dorobanţĭ ale corpului I-iu de armată avêndŭ concentrate pentru 25 de dile contingentele cele mai vechĭ (1884—1885) s'au formatŭ în brigade şi au făcutŭ diferite exerciţii asupra reglementelorŭ tactice, luptele şi tirulŭ.

Nu putemŭ decâtŭ sĕ ne felicitămŭ cu organisaţia armatei nóstre teritoriale, ea nu este atâtŭ de costisitóre ca armata permanentă şi cu tóte astea dorobanţulŭ are îndestulătóre calităţĭ de soldatŭ. Prin concentrările periodice este destulŭ de instuitŭ şi disciplinatŭ. Fără a lipsi dela modestiă, organisaţia armatei teritoriale, — pe când la alte naţiunĭ întêmpină dificultăţĭ, ba chiar nu se póte aplica, — la noi, regimentele de dorobanţĭ formézĕ masele de infanteriă, care s'au pusŭ la încercare acum 11 anĭ şi a cărorŭ organisaţiă astădĭ este definitivŭ complectată.

Dela cele dintêiu dile de concentrare, dorobanţulŭ nu se deosebea întru nimicŭ de celŭ mai bunŭ infanteristŭ, cu adăugire că: abnegaţia, tenacitatea şi viéţa sa rigurósă nu o póte suporta infanteria multorŭ naţiunĭ din Europa, — aceasta graţie vieţei laborióse a ţĕranului nostru, care petrece mai tótă véra sub cerulŭ liberŭ, la arşiţa sórelui, la vênturĭ şi la ploi.

Brigadele divisiei I-ia au fostŭ concentrate.

I-a la Filiaşĭ, a 2-a la Craiova, ér ale Divisiei a 2-a, a 3-a aprópe de Drăgăşanĭ şi a 4-a la Piatra.

In aceste localităţĭ au făcutŭ diferite eserciţii, ér în dilele din urmă au manevratŭ una în contra alteia.

Brigadele I şi 2 sub direcţia d-lui generalŭ Cruţescu a menevratŭ şi a avutŭ lupte de întâlnire pe posiţiunile de la Filiaşĭ, Tatomireştĭ, Valea-rea, Brădeştii de susŭ şi de josŭ, Morăreştĭ, ér brigadele a 3-a şi a 4-a de sub direcţia d-lui generalŭ Vlădescu, pe posiţiunile dintre Drăgăşanĭ şi Piatra.

Temele pentru lupte s'au datŭ şefilorŭ de brigade de dd. generalĭ comandanţĭ ai divisiilorŭ.

D. generalŭ Angelescu comandantulŭ corpului de armată a asistatŭ la aceste manevre, în dilele hotărîte.

La 19 Septemvre regimentele s'au desconcentratŭ.

Regimentele de Călăraşĭ asemenea au fostŭ concentrate mai întâiu pe regimente ş'apoi la Craiova în brigadă — unde i-am admiratŭ pentru precisiunea cu care esecutau diferite formaţii pe escadróne, regimentŭ şi brigadă.

Instrucţia şi caii călăraşilorŭ noştri corĕspundŭ pe deplinŭ la serviţiile ce este chemată a îndeplini o bună cavaleriă în timpŭ de rĕsboiu.

Cu ocasiunea acestorŭ concentrărĭ şi manevre, dd. comandanţĭ ai marilorŭ unităţĭ au rĕmasŭ pe deplinŭ mulţămiţĭ de resultatele dobândite.

Din parte-ne simţimŭ o deosebită satisfacţiă şi felicitămŭ din inimă corpulŭ ofiţerescŭ, căcĭ tótă lumea scie că soldatulŭ este oglinda în care se reflectă cu cea mai mare esactitate oficerulŭ, care l'a instruitŭ şi care a sciutŭ sĕ-i inspire disciplina, sentimentulŭ datoriei şi iubirea cătră ţĕră şi tronŭ.

ULTIME SCIRĬ.

Din Roma telegrafiază corespondentulŭ de acolo alŭ diarului „Independance Belge“, cumcă unŭ diplomatŭ l'ar fi asiguratŭ, că orĭ-ce încercare a Franciei d'a transforma protectoratulŭ sĕu asupra Tunisului într'o anexiune a acestei ţĕrĭ, formézĕ un *casus foederis*, care e prevĕdutŭ în modŭ hotărîtŭ în protocólele alianţei triple.

In cercurile bisericescĭ din Belgradŭ se vorbesce, că episcopulŭ Nicanov, care refusă a trece în pensiune, are sĕ fiă internatŭ într'o mănăstire. Episcopulŭ intenţionézĕ sĕ adreseze Regelui unŭ memorandŭ prin Mitropolitulŭ şi sĕ clarifice atitudinea sa în cestiunea divorţului părechei regescĭ din punctŭ de vedere canonicŭ. Schimbările personale în singuratice consistorii se esecută cu energiă. Preşedintele consistoriului din Belgradŭ, Alexa Ilic, a şi plocatŭ imediatŭ la loculŭ destinaţiunei sale. Schimbările ce se facŭ nemulţămescŭ preoţimea. Tóte acestea se facŭ din causă, că divorţulŭ întêmpină pedecĭ în sînulŭ clerului.

Londra, 19 Octomvre. Se anunţă din Constantinopole lui „Daily-News“, că proiectulŭ unei note colective a puterilorŭ asupra cestiunei bulgare a fostŭ părăsitŭ din causa refusului Engliterei de a lua parte la negocierile ce fuseseră conduse la Berlinŭ. Lord Salisbury a făcutŭ cunoscutŭ d-lui de Bismarck, că dorinţa Engliterei e de a continua politica sa de abţinere pentru totŭ aceea ce privesce Turcia din Europa.

Madridŭ, 19 Octomvre. Guvernulŭ spaniolŭ a primitŭ scirea, că împĕratulŭ Wilhelm va visita Madridulŭ şi Lisabona. Dér data acestei nouĕ călĕtorii nu este încă determinată.

DIVERSE.

Poporaţiunea Germaniei. In imperiulŭ germanŭ populaţiunea era la anulŭ 1866 de 24.831,396 suflete; în anulŭ 1885 aceeaşĭ populaţiune era de 46.855,704 suflete, ceea ce dă pentru 19 anĭ o sporire de 90%. In Francia dela 1801 până la 1881, va se dică în 80 de anĭ, sporirea a fostŭ numai de 24%. Densitatea populaţiunei în Germania este socotită în terminŭ mediu cu 67 locuitorĭ pe chilometru pătratŭ.

Dinamită într'o ţigară. Unŭ locuitorŭ din Nagy-Pal, în Ungaria, cumpărândŭ o ţigară Cuba din trafica de acolo, o aprinse dela capătulŭ celŭ subţire, deóre-ce la cel'altŭ capĕtŭ elŭ o simţĭ tare ca piétra. Abia a trasŭ însĕ câte-va fumurĭ, când ţigara a explodatŭ, rănindŭ obrajii şi ardêndu'i ochii bietului omŭ. Au fostŭ chemaţĭ medicii la momentŭ; obrazulŭ s'a pututŭ mântuì aşa cum s'a pututŭ, dér ochii 'i-au rĕmasŭ arşĭ. Cum a ajunsŭ dinamita în ţigară? Nefericitulŭ fumătorŭ are sĕ intenteze procesŭ guvernului pentru vătămare corporală.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 18 Octomvre st. n. 1888.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.40	Vênd.	9.42
Argintŭ românescŭ .	„	9.35	„	9.40
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.62	„	9.64
Lire turcescĭ . . .	„	10.90	„	10.95
Imperialĭ	„	9.90	„	9.95
Galbinĭ	„	5.70	„	5·74
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ	„	128.—	„	129.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 20 Octomvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	101.60
Renta de hârtiă 5%	92.55
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	146.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	97.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	115.25
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	104.30
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.40
Bonurĭ rurale transilvane	104.30
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ unguerescŭ	99.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ unguerescŭ	130.50
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	123.25
Renta de hârtiă austriacă	82.20
Renta de argintŭ austriacă	82.70
Renta de aurŭ austriacă	110.—
Losurĭ din 1860	140.30
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	872.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. .	407.—
Acţiunile băncei de creditŭ austr. .	313.75
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.77
Napoleon-d'orĭ	9.65½
Mărcĭ 100 împ. germane	59.52½
Londra 10 Livres sterlinge	121.70

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéța.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucureci la Brașovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.
Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Brașovŭ la *Rĕșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 m. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgărașŭ*: 4 óre diminéța.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéța.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.